

Práva a povinnosti pacienta

(seznámení pacienta ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů)

Práva pacienta:

1. Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho **svobodným a informovaným souhlasem**, nestanoví-li zákon jinak.
2. Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na **náležitě odborné úrovni**. Náležitou odbornou úroveň se rozumí poskytování zdravotních služeb podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.
3. **Pacient má při poskytování zdravotních služeb právo:**
  - a) na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,
  - b) zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud právní předpisy nestanoví jinak,
  - c) vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby; to neplatí, jde-li o poskytování neodkladné péče,
  - d) být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického pracoviště FN Motol,
  - e) být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje,
  - f) znát jména a příjmení zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb a osob připravujících se na výkon zdravotnického povolání, které jsou při poskytování zdravotních služeb přítomny, popřípadě provádějí činnosti, které jsou součástí výuky,
  - g) odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny, a osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka,
  - h) na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.
4. **Pacient má při poskytování zdravotních služeb dále právo:**
  - a) na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, je-li nezletilou osobou,
  - b) na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, je-li osobou zbavenou způsobilosti k právním úkonům, nebo osobou s omezenou způsobilostí k právním úkonům tak, že není způsobilá posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí,
  - c) na přítomnost osoby blízké nebo osoby určené pacientem,

(Přítomnost shora uvedených osob musí být v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem zdravotnického pracoviště FN Motol. Přítomnost těchto osob nesmí narušit poskytování zdravotních služeb a je možná pouze v případech, umožňuje-li to vybavení FN Motol.)

d) přijímat návštěvy ve FN Motol, a to s ohledem na svůj zdravotní stav a v souladu s vnitřním řádem zdravotnického pracoviště FN Motol a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, pokud právní předpisy nestanoví jinak,

e) přijímat ve FN Motol duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v ČR nebo od osob pověřených výkonem duchovní činnosti v souladu s vnitřním řádem zdravotnického pracoviště FN Motol a způsobem, která neporušuje práva ostatních pacientů, a s ohledem na svůj zdravotní stav, nestanoví-li právní předpis jinak; návštěvu duchovního nelze pacientovi odepřít v případech ohrožení jeho života nebo váženého poškození zdraví, nestanoví-li právní předpis jinak.

5. **Pacient se smyslovým postižením nebo s těžkými komunikačními problémy** zapříčiněnými zdravotními důvody má při komunikaci související s poskytováním zdravotních služeb právo dorozumívat se způsobem pro něj srozumitelným a dorozumívacími prostředky, které si sám zvolí, včetně způsobů založených na tlumočení druhou osobou (použije se rovněž, jde-li o tlumočení z cizího jazyka, s výjimkou slovenštiny).
6. **Pacient se smyslovým nebo tělesným postižením**, který využívá psa se speciálním výcvikem (vodící pes nebo asistenční pes), má právo s ohledem na svůj aktuální zdravotní stav na doprovod a přítomnost psa u sebe ve FN Motol, a to způsobem stanoveným vnitřním řádem zdravotnického pracoviště FN Motol tak, aby nebyla porušována práva ostatních pacientů, nestanoví-li právní předpis jinak.
7. **Pacient má právo být informován o zdravotním stavu a navrženém individuálním léčebném postupu** a všech jeho změnách. S tím souvisí **právo pacienta odmítnout** vyslovit souhlas s poskytnutím zdravotních služeb nebo svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb **odvolat** jsou-li splněny zákonné podmínky.
8. Pacient má **možnost vzdát se podání informace o svém zdravotním stavu**, popřípadě může určit, které osobě má být informace podána, jsou-li splněny zákonné podmínky.
9. **Poskytování informací o zdravotním stavu pacienta, nahlížení do zdravotnické dokumentace**
  - a) Pacient má právo nahlížet do zdravotnické dokumentace o něm vedené, pořizovat si její výpisy nebo kopie, a to v přítomnosti zaměstnance pověřeného FN Motol, přičemž nesmí být rušeno poskytování zdravotních služeb. Pro pořizování výpisů nebo kopie stanoví zákon lhůtu 30 dnů od obdržení žádosti.
  - b) Pacient může při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté) určit osoby, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu, a současně může určit, zda tyto osoby mohou nahlížet do zdravotnické dokumentace o něm vedené nebo do jiných zápisů vztahujících se k jeho zdravotnímu stavu, a zda si mohou pořizovat výpisy nebo kopie těchto dokumentů.
  - c) Pacient může při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté) vyslovit zákaz podávání informací o jeho zdravotním stavu kterékoliv osobě.
  - d) Určení osob nebo vyslovení zákazu poskytovat informace o zdravotním stavu může pacient kdykoliv odvolat.
  - e) Pacient má právo určit, v jakém rozsahu mají být informace o jeho zdravotním stavu poskytnuty jím určeným osobám a dále má právo sdělit, jakým způsobem mohou být informace o jeho zdravotním stavu poskytovány (např. ústně, písemně apod.).

10. Zástupný souhlas

a) Pacient může při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté) určit osoby, které mohou vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytováním zdravotních služeb za něj, jestliže tak pacient s ohledem na svůj zdravotní stav nebude moci učinit sám a nepůjde o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu. Není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, bude vyžadován souhlas manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné osoby blízké způsobitelné k právních úkonům, pokud je známa.

11. Pacient může **zakázat přítomnost osob připravujících se na výkon zdravotnického povolání**, které se mohou na poskytování zdravotních služeb podílet. Pacient má zároveň možnost zakázat nahlížení těchto osob do zdravotnické dokumentace o něm vedené.
12. **Dříve vyslovené přání**
  - a) Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit (dále jen „dříve vyslovené přání“).
  - b) Pacient může rovněž učinit dříve vyslovené přání při přijetí do péče FN Motol nebo kdykoliv v průběhu hospitalizace, a to pro poskytování zdravotních služeb zajišťovaných FN Motol.
13. Pacient může **podat stížnost** proti postupu FN Motol při poskytování zdravotních služeb nebo proti činnostem souvisejícím se zdravotními službami.

Povinnosti pacienta:

1. Pacient je při poskytování zdravotních služeb povinen:

- a) dodržovat navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,
- b) řídit se vnitřním řádem zdravotnického pracoviště FN Motol,
- c) uhradit FN Motol cenu poskytnutých zdravotních služeb nehrzených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo jiných zdrojů, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem,
- d) pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb,
- e) nepožívat během hospitalizace alkohol nebo jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetření za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- f) na výzvu prokázat svou totožnost občanským průkazem; jestliže pacient odmítne prokázání totožnosti, může FN Motol odmítnout poskytnutí zdravotní služby, nejde-li o pacienta, kterému je třeba poskytnout neodkladnou péči.

2. Zákaz kouření

- a) Kouření ve vnitřních prostorách FN Motol je zakázáno. Kouření na místě zákonem zakázaných je považováno za přestupek, za který může správní orgán uložit pokutu až do výše 10.000,- Kč. V případě odmítnutí podřídit se uvedenému postupu jsou pověřeni zaměstnanci FN Motol oprávněni požádat Městskou policii hl.m. Prahy nebo Policii České republiky o zákrok směřující k dodržení zákazu.
- b) Kouření pacienta může být navíc hodnoceno jako nedodržení navrženého individuálního léčebného postupu. Neuposlechnutí výzvy k okamžitému dodržení zákazu kouření může být v takovém případě důvodem k ukončení hospitalizace.

Další informace:

1. Užívání vlastních léků

Pacient není oprávněn bez souhlasu lékaře užívat během hospitalizace ve FN Motol žádné vlastní léky. Veškeré vlastní léky je pacient povinen předat ošetřujícímu personálu.

2. Označení lůžka jménem, příjmením a datem narozením

Z důvodu ochrany osobních údajů pacienta je pacient při přijetí k hospitalizaci ve FN Motol zdravotnickým pracovníkem dotázán, zda souhlasí s označením svého lůžka na pokoji svým jménem, příjmením a datem narození. Případný nesouhlas pacienta s takovým označením žádným způsobem neovlivní poskytování zdravotních služeb pacientovi.

3. Užívání vlastních elektrospotřebičů

Pacient má možnost užívat během hospitalizace ve FN Motol své vlastní elektrické spotřebiče (telefon, nabíječka, holicí strojek, vysoušeč vlasů, rádio, televize, notebook apod.). Tyto elektrické spotřebiče musejí být bez závad a ve stavu, který umožňuje jejich bezpečné užívání. Pacient je odpovědný za případné škody vzniklé v souvislosti s provozem těchto spotřebičů.

4. Je-li pacient účasten veřejného zdravotního pojištění a je-li to indikováno má právo na dopravu vozidlem smluvní dopravní zdravotní služby hrazené zdravotní pojišťovnou. Při propuštění z hospitalizace ve FN Motol, popřípadě při skončení ambulantního vyšetření ve FN Motol, má pacient možnost požadovat, aby mu byl **přidělen dopravce Fakultní nemocnicí v Motole**, který zajišťuje dopravní zdravotní služby.